

SEKSYEN 3

Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan

27 PERSPEKTIF KESELURUHAN

27 PERBELANJAAN 2023

30 TINJAUAN 2024

Rencana - Subsidi: Manfaat atau Mudarat

**38 PINJAMAN BOLEH DITUNTUT
PERSEKUTUAN**

39 KESIMPULAN

SEKSYEN 3

Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan

Perspektif Keseluruhan

Langkah kitaran balas yang dilaksanakan oleh Kerajaan melalui pelbagai pakej rangsangan fiskal dan pelan pemulihan ekonomi ketika pandemik COVID-19 telah memberikan impak positif kepada ekonomi yang ditunjukkan melalui pertumbuhan kukuh sebanyak 8.7% pada 2022. Pengurusan perbelanjaan awam adalah penting dalam penyusunan strategi peruntukan sumber untuk menyokong pertumbuhan ekonomi dan pembangunan negara di samping memastikan kewangan awam yang kukuh. Kerajaan akan meneruskan trajektori konsolidasi fiskal dan kembali melaksanakan agenda pembaharuan pada 2023 seiring dengan pemulihan ekonomi pasca pandemik. Walau bagaimanapun, pengekalan kewangan awam yang kukuh dijangka menjadi lebih mencabar kerana tekanan luaran di samping memenuhi keperluan perbelanjaan. Oleh itu, Kerajaan kekal komited untuk mencapai keseimbangan antara penyediaan sokongan fiskal dalam melaksanakan perubahan struktur jangka panjang dan memastikan perbelanjaan awam yang berhemat.

Dasar perbelanjaan awam akan terus memberikan keutamaan kepada perbelanjaan yang cekap dan berkesan bagi memperkukuh disiplin fiskal. Pengurusan perbelanjaan akan ditingkatkan melalui proses belanjawan dan pemantauan yang ketat bagi mengoptimumkan perbelanjaan dalam memastikan nilai faedah terbaik di samping meminimumkan ketirisan dan pembaziran. Sehubungan itu, Kerajaan akan melaksanakan inisiatif rasionalisasi subsidi secara berperingkat dengan beralih daripada subsidi pukal kepada mekanisme yang lebih bersasar. Hasil penjimatan

daripada langkah rasionalisasi subsidi akan disalurkan semula untuk memperkukuh agenda perlindungan sosial dan memenuhi keperluan pembangunan terutamanya bagi program dan projek yang bernilai dan berimpak tinggi. Kerajaan akan memastikan produktiviti dan kualiti penyampaian perkhidmatan awam tetap terjamin dengan meneruskan disiplin fiskal dan mengekang perbelanjaan tidak kritikal. Selaras dengan kerangka Ekonomi MADANI, Kerajaan akan menerapkan disiplin fiskal serta meningkatkan akauntabiliti dan ketelusan dalam pengurusan perbelanjaan awam.

Perbelanjaan 2023

Pada 2023, jumlah perbelanjaan Kerajaan Persekutuan telah disemak semula meningkat kepada RM397.1 bilion atau 21.5% daripada KDNK berbanding peruntukan asal belanjawan iaitu RM386.1 bilion atau 20.4% daripada KDNK. Semakan semula ini melibatkan pertambahan perbelanjaan mengurus (OE) sebanyak RM11 bilion terutamanya untuk menampung keperluan perbelanjaan tambahan kritikal bagi program dan projek sedia ada seperti subsidi, perkhidmatan dan bekalan serta inisiatif di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Daripada jumlah peruntukan, OE merangkumi 75.6% atau RM300.1 bilion manakala perbelanjaan pembangunan (DE) menyumbang 24.4% atau RM97 bilion.

Berdasarkan peruntukan mengikut sektor, sektor sosial menerima peruntukan tertinggi berjumlah RM133.7 bilion atau 33.7% daripada jumlah perbelanjaan diikuti oleh ekonomi (RM76.5 bilion; 19.3%), keselamatan (RM37.7 bilion; 9.5%) dan pentadbiran am (RM16.8 bilion; 4.2%). Di samping itu,

JADUAL 3.1. *Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Persekutuan mengikut Komponen, 2022 – 2024*

KOMPONEN	RM JUTA			PERUBAHAN (%)			BAHAGIAN (%)		
	2022	2023 ¹	2024 ²	2022	2023 ¹	2024 ²	2022	2023 ¹	2024 ²
Emolumen	87,789	91,273	95,641	2.3	4.0	4.8	30.0	30.4	31.5
Bayaran persaraan	31,397	32,079	32,446	7.9	2.2	1.1	10.7	10.7	10.7
Bayaran khidmat hutang	41,269	46,100	49,800	8.4	11.7	8.0	14.1	15.4	16.4
Pemberian dan serahan kepada kerajaan negeri	8,122	8,077	8,747	7.6	-0.6	8.3	2.8	2.7	2.9
Perkhidmatan dan bekalan	34,692	33,984	38,002	39.2	-2.0	11.8	11.9	11.3	12.5
Subsidi dan bantuan sosial	67,358	64,228	52,757	192.3	-4.6	-17.9	23.0	21.4	17.4
Pembelian aset	767	911	1,704	28.8	18.8	87.0	0.3	0.3	0.6
Bayaran balik dan hapus kira	549	459	534	13.9	-16.4	16.3	0.2	0.2	0.2
Pemberian kepada badan berkanun	14,014	15,269	15,645	4.7	9.0	2.5	4.8	5.1	5.1
Lain-lain	6,736	7,760	8,524	-20.9	15.2	9.8	2.2	2.5	2.7
Jumlah	292,693	300,140	303,800	26.4	2.5	1.2	100.0	100.0	100.0
% daripada KDNK	16.3	16.2	15.4						

¹ Anggaran disemak

² Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2024

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

perbelanjaan tanggungan dan pembayaran pindahan termasuk bayaran khidmat hutang (DSC), bayaran persaraan serta serahan kepada negeri menyumbang 33.3% daripada jumlah perbelanjaan.

Pada 2023, OE yang disemak semula dianggar meningkat sebanyak 2.5% kepada RM300.1 bilion atau 16.2% daripada KDNK. Peningkatan ini terutamanya disebabkan oleh perbelanjaan subsidi lebih tinggi untuk elektrik dan minyak masak, perkhidmatan pembersihan dan keselamatan sekolah serta inisiatif di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Sebahagian besar OE diperuntukkan bagi emolumen, bayaran persaraan, DSC serta subsidi dan bantuan sosial yang merangkumi 77.9% daripada OE.

Komponen terbesar dalam OE adalah emolumen yang menyumbang 30.4% atau RM91.3 bilion. Perbelanjaan emolumen dijangka meningkat sebanyak 4% berikutan kenaikan tahunan khas dan bantuan tunai untuk penjawat awam yang disalurkan pada

bulan Januari, April dan Ogos 2023. Bayaran persaraan pula dianggar meningkat sebanyak 2.2% kepada RM32.1 bilion yang melibatkan sekitar 936,000 pesara.

Perbelanjaan subsidi dan bantuan sosial dijangka menyusut sebanyak 4.6% kepada RM64.2 bilion susulan perbelanjaan subsidi bahan api yang lebih rendah berikutan harga minyak mentah dunia yang menyederhana. Daripada jumlah tersebut, RM41.4 bilion disalurkan untuk subsidi manakala bakinya adalah untuk bantuan sosial dan insentif. Kerajaan juga terus menyediakan subsidi untuk elektrik, minyak masak, padi, ayam dan telur serta pampasan tol yang bertujuan meringankan beban kos sara hidup yang semakin meningkat.

Sejak beberapa tahun yang lalu, peningkatan pinjaman bagi membiayai dana COVID-19 dan DE telah meningkatkan DSC. Sehubungan itu, DSC kini merupakan komponen ketiga terbesar yang menyumbang 15.4% daripada OE dan dianggar meningkat dengan ketara sebanyak

11.7% kepada RM46.1 bilion. Selaras dengan penekanan yang diberikan terhadap kewangan berhemat dan pengoptimuman perbelanjaan tidak kritikal, peruntukan untuk perkhidmatan dan bekalan dijangka kekal stabil sebanyak RM34 bilion. Pembayaran untuk perkhidmatan seperti pembersihan dan keselamatan sekolah, pembaikan dan penyelenggaraan, bekalan bahan serta telekomunikasi dan utiliti menyumbang sebahagian besar perbelanjaan perkhidmatan dan bekalan sebanyak 71.5%.

Sejumlah RM15.3 bilion atau 5.1% daripada OE telah diperuntukkan untuk pemberian kepada Badan Berkanun Persekutuan terutamanya untuk membiayai emolument serta perkhidmatan dan bekalan. Komposisi terbesar pemberian merangkumi 59.6% diperuntukkan kepada institusi pengajian tinggi awam dan hospital pengajar. Sementara itu, pemberian dan serahan kepada kerajaan negeri dianggar berjumlah RM8.1 bilion dengan RM6.1 bilion merupakan pindahan seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan.

Pada 2023, DE disemak semula dan kekal sebanyak RM97 bilion bagi menampung kemajuan program dan projek di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025 (RMKe-12). Dari segi sektor, ekonomi kekal sebagai penerima manfaat terbesar iaitu 56.7% diikuti oleh sosial (27.4%), keselamatan (11.9%) dan pentadbiran am (4%). Sektor ekonomi dijangka mencatat peningkatan ketara sebanyak 40.7% kepada RM55 bilion (2022: RM39.1 bilion) terutamanya bagi penebusan bon 1Malaysia Development Berhad (1MDB) sebanyak USD3 bilion. Subsektor kewangan, pengangkutan dan pertanian merupakan tiga penyumbang utama dalam sektor ekonomi yang merangkumi 44.1% daripada DE.

Subsektor pengangkutan dijangka mencatat bahagian terbesar daripada jumlah DE sebanyak 18.1% atau RM17.6 bilion disumbangkan oleh kemajuan projek pembinaan jalan raya dan lebuhraya baharu serta menaik taraf jalan raya, lapangan

terbang dan pelabuhan. Subsektor pertanian pula mencatat sejumlah RM3.3 bilion atau 3.4% daripada DE terutamanya untuk aktiviti penanaman semula kelapa sawit dan getah serta bagi menyokong pengeluaran berasaskan pertanian dan meningkatkan keterjaminan makanan. Subsektor tenaga dan kemudahan awam merangkumi 3.3% atau RM3.2 bilion bagi penyelenggaraan dan menaik taraf kemudahan awam luar bandar di samping menyediakan bekalan air bersih, sanitasi serta tenaga mampu milik dan bersih. Subsektor alam sekitar diperuntukkan sebanyak RM2.7 bilion atau 2.8% terutamanya bagi projek tebatan banjir. Walau bagaimanapun, perbelanjaan bagi subsektor kewangan dijangka berjumlah RM21.9 bilion atau 22.6% terutamanya disebabkan oleh penebusan bon 1MDB bernilai USD3 bilion.

Sektor sosial yang merupakan sektor kedua terbesar berkembang sebanyak 25.6% kepada RM26.5 bilion (2022: RM21.1 bilion) dengan peruntukan terbesar kepada subsektor pendidikan dan latihan sebanyak RM13.6 bilion atau 14% daripada DE. Peruntukan bagi subsektor ini adalah untuk membina dan menaik taraf sekolah, institusi latihan dan universiti serta skim biasiswa bagi pelaburan modal insan dan program pembangunan kemahiran. Seterusnya, subsektor kesihatan menerima peruntukan berjumlah RM4.9 bilion atau 5.1% daripada DE terutamanya bagi membina, mengubah suai dan menyenggara kemudahan penjagaan kesihatan di seluruh negara. Sementara itu, subsektor perumahan merupakan penerima ketiga terbesar dengan peruntukan berjumlah RM2.1 bilion atau 2.2% daripada DE terutamanya bagi membina rumah mampu milik dan pembaikan kuarters Kerajaan.

Sektor keselamatan yang terdiri daripada subsektor pertahanan dan subsektor keselamatan dalam negeri menerima peruntukan sebanyak RM11.5 bilion atau 11.9% daripada DE. Peruntukan ini bertujuan mengukuhkan lagi keselamatan negara dengan subsektor pertahanan menerima sebanyak

JADUAL 3.2. *Perbelanjaan Pembangunan Kerajaan Persekutuan mengikut Sektor, 2022 – 2024*

SEKTOR	RM JUTA			PERUBAHAN (%)			BAHAGIAN (%)		
	2022	2023 ¹	2024 ²	2022	2023 ¹	2024 ²	2022	2023 ¹	2024 ²
Ekonomi	39,115	55,035	45,231	25.0	40.7	-17.8	54.6	56.7	50.3
<i>antaranya:</i>									
Pengangkutan	16,560	17,565	19,128	27.5	6.1	8.9	23.1	18.1	21.3
Perdagangan dan perindustrian	2,308	2,749	3,611	31.4	19.1	31.4	3.2	2.8	4.0
Tenaga dan kemudahan awam	2,359	3,240	3,070	11.6	37.4	-5.2	3.3	3.3	3.4
Pertanian	2,548	3,261	3,116	3.4	28.0	-4.4	3.6	3.4	3.5
Alam sekitar	1,736	2,673	3,330	32.5	54.0	24.6	2.4	2.8	3.7
Sosial	21,132	26,546	28,320	-6.5	25.6	6.7	29.5	27.4	31.5
<i>antaranya:</i>									
Pendidikan dan latihan	10,029	13,557	14,268	21.9	35.2	5.2	14.0	14.0	15.9
Kesihatan	4,412	4,916	6,143	-49.4	11.4	25.0	6.2	5.1	6.8
Perumahan	1,653	2,114	1,998	21.5	27.9	-5.5	2.3	2.2	2.2
Keselamatan	8,210	11,518	12,554	9.5	40.3	9.0	11.5	11.9	13.9
Pentadbiran am	3,117	3,901	3,895	8.5	25.1	-0.2	4.4	4.0	4.3
Jumlah	71,574	97,000	90,000	11.4	35.5	-7.2	100.0	100.0	100.0
% daripada KDNK	4.0	5.2	4.6						

¹ Anggaran disemak² Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2024

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

RM6.4 bilion manakala baki RM5.1 bilion adalah untuk subsektor keselamatan dalam negeri. Sementara itu, baki DE yang berjumlah RM3.9 bilion atau 4% daripada DE diperuntukkan kepada sektor pentadbiran am. Sebahagian besar perbelanjaan sektor ini adalah bagi menaik taraf sistem rangkaian ICT serta penyenggaraan pejabat dan peralatan.

Tinjauan 2024

Kerajaan akan meneruskan prinsip fiskal serampang dua mata pada 2024 iaitu dengan mempelbagaikan sumber hasil dan mengoptimalkan peruntukan belanjawan. Strategi ini akan memperkukuh kedudukan fiskal Kerajaan dan menyediakan ruang fiskal untuk menangani sebarang cabaran dan kejutan luaran pada masa hadapan. Kerajaan kekal komited terhadap konsolidasi fiskal dalam jangka masa sederhana ke

arah kemampanan fiskal dan kestabilan makroekonomi meskipun terdapat peningkatan komitmen perbelanjaan.

Kerajaan Persekutuan bertekad untuk memperuntukkan sumber bagi memperkukuh pembentukan modal ke arah memastikan kemampanan pertumbuhan ekonomi dalam jangka masa panjang. Sehubungan itu, sejumlah RM393.8 bilion atau 19.9% daripada KDNK diperuntukkan bagi Belanjawan 2024. Daripada jumlah ini, sebanyak RM303.8 bilion atau 77.1% disalurkan kepada OE manakala baki RM90 bilion diperuntukkan kepada DE. Kementerian Kewangan, Kementerian Pendidikan dan Kementerian Kesihatan merupakan tiga penerima utama Belanjawan 2024 merangkumi 42.3% daripada jumlah perbelanjaan.

Berdasarkan peruntukan mengikut sektor, sektor sosial diperuntukkan sebanyak

RM149.7 bilion atau 7.6% daripada KDNK diikuti oleh ekonomi (RM66.7 bilion; 3.4%), keselamatan (RM40.1 bilion; 2%) dan pentadbiran am (RM16.9 bilion; 0.9%). Baki sebanyak RM120.4 bilion diperuntukkan bagi perbelanjaan tanggungan dan bayaran pindahan.

Peruntukan OE dianggar sebanyak RM303.8 bilion atau 15.4% daripada KDNK bagi terus menyokong penggunaan sektor awam. Walaupun terdapat peningkatan peruntukan untuk emolumen, DSC, bayaran persaraan serta perkhidmatan dan bekalan, namun kenaikan tersebut diimbangi dengan peruntukan subsidi lebih rendah yang menyebabkan OE meningkat sedikit pada kadar 1.2% berbanding 2023.

Emolumen untuk penjawat awam kekal sebagai komponen terbesar yang merangkumi 31.5% daripada OE dan dijangka meningkat sebanyak 4.8% kepada RM95.6 bilion. Pertumbuhan ini terutamanya disumbangkan oleh kenaikan gaji tahunan dan pengambilan baharu untuk mengisi jawatan kritikal khususnya dalam perkhidmatan kesihatan dan pendidikan.

Subsidi dan bantuan sosial yang merangkumi 17.4% daripada OE diunjur menyusut sebanyak 17.9% kepada RM52.8 bilion disebabkan oleh pelaksanaan program rasionalisasi subsidi secara berperingkat terutamanya bahan api dan elektrik. Daripada jumlah tersebut, sekitar 60% digunakan untuk pembayaran subsidi manakala selebihnya adalah untuk bantuan

RENCANA

Subsidi: Manfaat atau Mudarat

Pengenalan

Subsidi merupakan instrumen dasar yang penting bagi kebanyakan negara dari perspektif ekonomi, sosial dan politik. Istilah subsidi berasal daripada perkataan Latin *subsidium* yang bermaksud sokongan, bantuan, pertolongan dan perlindungan (Steenblik, 2007). Subsidi adalah pemindahan sumber daripada kerajaan kepada entiti domestik tanpa pulangan setara dalam pelbagai bentuk termasuk pemberian langsung, insentif cukai atau terma pembiayaan yang menguntungkan (Van Heuvelen, 2023). Menurut World Trade Organisation, subsidi ditakrifkan sebagai sumbangan kewangan oleh kerajaan yang memberi manfaat kepada penerima. Subsidi yang diberikan kepada pengeluar atau pengguna merupakan satu bentuk pindahan bayaran. Berbeza dengan perbelanjaan, subsidi tidak menjana nilai tambah secara langsung (Hamid et al., 2012).

Takrifan subsidi yang luas perlu bagi menggambarkan pelbagai bentuk intervensi kerajaan secara tersurat dan tersirat. Secara amnya, IMF mengklasifikasikan subsidi berdasarkan tujuh kategori berikut:

- (i) subsidi tunai - bayaran terus kerajaan kepada pengeluar atau pengguna;
- (ii) subsidi kredit - subsidi ke atas faedah atau pinjaman mudah;
- (iii) subsidi cukai - pengurangan tanggungan cukai tertentu;
- (iv) subsidi ekuiti - penyertaan ekuiti kerajaan;
- (v) subsidi berbentuk barangan - peruntukan kerajaan bagi barangan dan perkhidmatan pada harga di bawah pasaran;
- (vi) subsidi perolehan - pembelian barangan dan perkhidmatan oleh kerajaan pada harga melebihi pasaran; dan
- (vii) subsidi kawal selia - pembayaran tersirat melalui kawal selia kerajaan yang mengubah harga pasaran atau lebihan.

Secara umumnya, subsidi merupakan antara mekanisme untuk menjana pembangunan ekonomi dan membantu golongan mudah terjejas dalam usaha meningkatkan lagi pelaburan perniagaan dan menambah baik kualiti hidup. Subsidi mampu mengimbangi kegagalan pasaran dan faktor luaran untuk mencapai kecekapan ekonomi jika dilaksanakan dengan sewajarnya. Semasa kemelesetan ekonomi atau peningkatan harga komoditi global, subsidi boleh membantu menstabilkan harga barangan keperluan bagi melindungi isi rumah daripada kejutan harga yang mendadak dan seterusnya memberi tekanan inflasi.

Namun begitu, subsidi juga boleh memudaratkan ekonomi dengan menyebabkan herotan harga seterusnya menyumbang kepada ketidaksempurnaan pasaran sehingga berlaku pembaziran dan ketidakcekapan pengagihan sumber. Di samping itu, pelaksanaan subsidi yang kurang cekap dan tidak bersasar boleh memburukkan lagi jurang ketidaksamaan berikutan manfaat tidak seimbang yang diberikan kepada isi rumah dan industri tertentu. Subsidi boleh memberikan beban signifikan kepada kerajaan kerana memerlukan peruntukan yang besar. Sesetengah subsidi seperti subsidi bahan api fosil boleh menjejaskan agenda alam sekitar kerana menggalakkan pelepasan karbon dan memburukkan lagi pencemaran udara.

Kelebihan dan Kekurangan Subsidi

Subsidi mempunyai kelebihan dan kekurangan. Walaupun subsidi memberikan manfaat kepada individu atau industri tertentu, namun boleh mengakibatkan kesan negatif. Apabila harga komoditi global meningkat, subsidi boleh menyerap impak kenaikan harga barangan dan perkhidmatan, namun boleh membebankan kewangan kerajaan dan mengurangkan ruang fiskal.

Kelebihan

Subsidi menyediakan bantuan dan sokongan kepada masyarakat umum terutamanya golongan berpendapatan rendah dan mudah terjejas dengan menjadikan barang dan perkhidmatan asas lebih mudah diperolehi dan mampu milik. Di samping itu, subsidi boleh mengurangkan kemiskinan dan meningkatkan kesejahteraan hidup golongan miskin dengan meringankan tekanan kos sara hidup yang semakin meningkat berkaitan keperluan asas seperti makanan, pendidikan, pengangkutan dan penjagaan kesihatan.

Pelaksanaan subsidi boleh menyumbang kepada kestabilan harga barang keperluan terutamanya apabila berlaku situasi tidak diingini seperti ketegangan geopolitik dan ketidakpastian ekonomi. Melalui pendekatan ini, pengguna boleh dilindungi daripada kejutan harga di samping mengawal inflasi bagi memastikan pertumbuhan ekonomi yang mampan. Tambahan pula, subsidi boleh berfungsi sebagai mekanisme untuk mengurangkan jurang pendapatan dan memupuk kesaksamaan sosial. Selain itu, subsidi yang disediakan semasa fasa permulaan sesebuah syarikat boleh memberikan sokongan awal untuk memulakan operasi dan berkembang lebih jauh.

Penstabilan harga produk dan perkhidmatan domestik susulan daripada pelaksanaan subsidi yang cekap dapat menggalakkan daya saing seterusnya melonjakkan permintaan domestik dan mengurangkan kebergantungan kepada barang import. Kecekapan pelaksanaan subsidi akan meningkatkan lagi keseluruhan bekalan dalam pasaran tempatan seterusnya menggalakkan pelaburan serta merangsang dan menyokong pertumbuhan sektor yang disasarkan ke arah kemampanan ekonomi jangka masa panjang.

Kekurangan

Walaupun subsidi boleh menjadi instrumen penting dalam mencapai objektif dasar tertentu, namun pelaksanaannya harus seimbang antara manfaat dengan mudarat. Dari perspektif pengguna, pelaksanaan subsidi boleh mempengaruhi keputusan kepenggunaan yang mendorong penggunaan berlebihan dan pembaziran berikutan asimetri maklumat tentang kos sebenar pengeluaran. Pelaksanaan subsidi juga boleh merencatkan pembangunan ekonomi ekoran pengeluaran berlebihan dan ketidakseimbangan dalam pasaran yang menyebabkan ketidakcekapan agihan sumber.

Kajian terkini oleh IMF mendedahkan bahawa barang dan perkhidmatan bersubsidi mendorong penggunaan berlebihan, malah harga input bersubsidi tidak menggalakkan industri untuk berkembang dan meningkatkan produktiviti. Subsidi yang berterusan juga mewujudkan kebergantungan terhadap input lebih murah dan mungkin menyukarkan industri untuk terus beroperasi tanpa subsidi. Selain itu, penggunaan berlebihan dalam sektor tenaga berikutan harga bersubsidi akan meningkatkan permintaan import atau mengurangkan eksport yang menjejaskanimbangan pembayaran serta menimbulkan isu keselamatan tenaga (Yingzhu Li et al., 2017).

Kebanyakan subsidi yang dilaksanakan secara pukal akan menjadi lebih regresif apabila ekonomi berkembang. Dalam ekonomi berpendapatan sederhana atau tinggi, subsidi pukal akan lebih memanfaatkan golongan kaya yang lebih banyak menggunakan barang dan perkhidmatan bersubsidi. Menurut IMF, mekanisme sasaran kebanyakan subsidi adalah tidak memadai dan memberikan manfaat kepada kumpulan berpendapatan lebih tinggi. Sebagai contoh, subsidi bahan api dinikmati oleh golongan berpendapatan tinggi yang mungkin memiliki lebih banyak kenderaan dengan kapasiti enjin lebih besar.

Selaras dengan peningkatan pendapatan, semakin banyak isi rumah berpendapatan rendah beralih kepada kumpulan berpendapatan sederhana atau tinggi. Berikutan peralihan ini, subsidi secara pukal boleh menyebabkan ketirisan kerana memanfaatkan penerima selain daripada golongan sasar. Di samping itu, jurang perbezaan antara harga bersubsidi dengan harga pasaran sebenar mendorong kepada aktiviti penyeludupan dan menyebabkan ketirisan sumber kerajaan.

Sekiranya subsidi tidak disalurkan dengan cekap kepada golongan sasar, negara akan kehilangan peluang untuk memanfaatkan peruntukan subsidi yang besar bagi perbelanjaan lebih efektif. Kos melepasi ini boleh digunakan untuk membina rumah mampu milik, menyediakan kemudahan pendidikan dan penjagaan kesihatan yang berkualiti, menambah baik program sosial serta membangunkan infrastruktur yang akan memberikan manfaat yang lebih luas dan mampan. Pemberian subsidi yang kurang cekap dan tidak bersasar secara berpanjangan akan menambah beban fiskal serta memberikan tekanan kewangan kepada kerajaan kerana dibiayai melalui pengenaan cukai yang lebih tinggi atau ditimbal balik dengan jenis perbelanjaan lain.

Perbelanjaan Subsidi dan Implikasi Fiskal di Malaysia

Dari segi kemampuan kewangan Kerajaan, subsidi secara pukal dan tidak bersasar memberikan kesan buruk kepada kedudukan fiskal dan menjadikan belanjawan tidak mampan. Pelaksanaan subsidi sejak beberapa dekad yang lalu bertujuan untuk meningkatkan kesejahteraan dan meringankan kos sara hidup rakyat dalam usaha Malaysia memacu pertumbuhan sosioekonomi ke arah negara yang lebih maju dan makmur. Sepanjang tempoh 2012 hingga 2022, Kerajaan telah membelanjakan RM223.5 bilion atau 8.9% daripada jumlah keseluruhan perbelanjaan mengurus untuk subsidi. Sebahagian besar subsidi tertumpu kepada bahan api sebanyak 71.6% manakala baki adalah untuk kadar faedah, input pertanian, minyak masak, elektrik, pampasan tol, pengangkutan, ayam dan telur serta lain-lain seperti dalam Rajah 1.

Pada 2022, jumlah subsidi mencatat paras tertinggi iaitu RM70.3 bilion (OE: RM58 bilion; Kumpulan Wang COVID-19: RM12.3 bilion), berbanding purata tahunan RM15.2 bilion bagi tempoh 10 tahun terdahulu dan hampir menyamai perbelanjaan pembangunan sebanyak RM71.6 bilion. Peningkatan ini dicetuskan oleh pelbagai faktor termasuk pandemik COVID-19, ketegangan geopolitik dan perubahan iklim yang menjejaskan harga komoditi global. Tambahan pula, Kerajaan juga menyediakan RM24.3 bilion bagi melaksanakan program subsidi upah secara *one-off* dalam tempoh pandemik sebagai usaha mengekalkan pekerjaan dan mengurangkan pemberhentian pekerja. Secara keseluruhan, program ini telah memberi manfaat kepada hampir 360,000 majikan untuk mengekalkan kira-kira 2.95 juta pekerja tempatan.

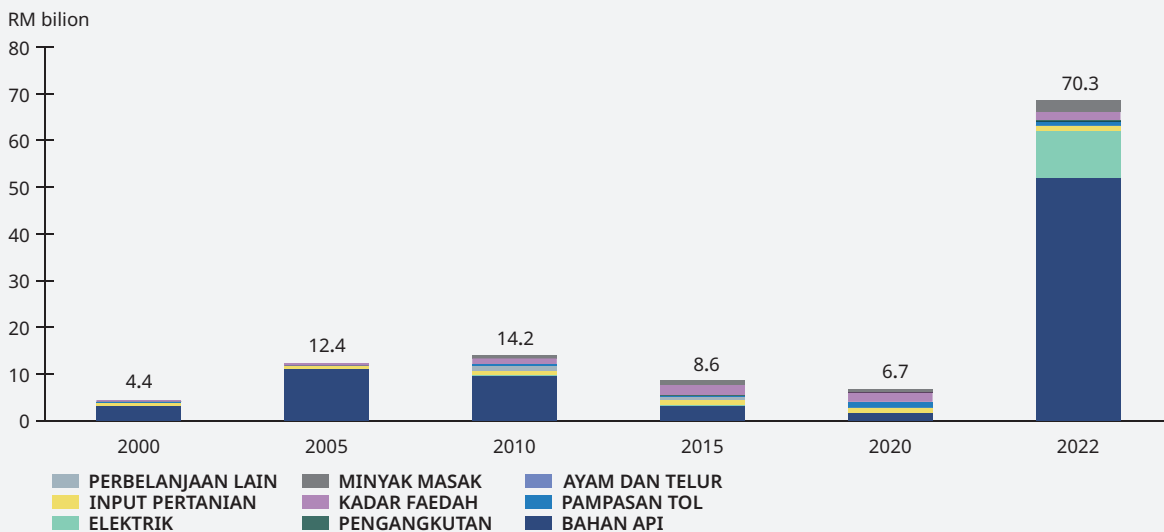
Pada 2014, subsidi bahan api mencatat RM18.5 bilion dengan purata harga minyak mentah pada USD99 setong. Pada akhir tahun berkenaan, Kerajaan telah melaksanakan mekanisme pengapungan harga bahan api bagi petrol dan diesel yang menyumbang kepada pengurangan signifikan subsidi bahan api kepada hanya RM3.2 bilion pada 2015. Walau bagaimanapun, Kerajaan telah membatalkan mekanisme ini pada Julai 2018 dan memperkenalkan semula subsidi untuk

RON95 dan diesel yang menyebabkan peningkatan subsidi kepada RM7.5 bilion menjelang akhir tahun. Dengan purata harga minyak mentah pada USD100 setong pada 2022, subsidi bahan api melonjak kepada RM52 bilion atau 74% daripada jumlah keseluruhan subsidi. Purata harga pasaran seliter bagi RON95 ialah RM3.39 dan RM3.44 bagi diesel berbanding harga runcit di pam sebanyak RM2.05 untuk RON95 dan RM2.15 untuk diesel. Perbezaan harga ini menunjukkan purata subsidi seliter bagi RON95 ialah RM1.34 dan diesel sebanyak RM1.29.

Harga komoditi lebih tinggi, khususnya arang batu telah meningkatkan kos pengeluaran elektrik yang memerlukan tambahan peruntukan subsidi berikutan tiada kenaikan tarif. Sehubungan itu, Kerajaan memperuntukkan sekitar RM10 bilion hingga RM12 bilion setahun sejak 2022 di bawah mekanisme Pelepasan Kos Tidak Seimbang (ICPT) bagi memastikan tiada caj tambahan ditanggung oleh pengguna. Tambahan pula, isi rumah yang menggunakan tenaga elektrik tidak melebihi 1,500kWj sebulan akan terus menikmati rebat ICPT sebanyak RM0.02/kWj berkuat kuasa Julai 2023.

Peningkatan harga minyak sawit mentah turut menjejaskan harga minyak masak yang memerlukan peruntukan tambahan subsidi di bawah Skim Penstabilan Minyak Masak (COSS). Kuota subsidi yang disediakan di bawah COSS ialah 60,000 tan metrik sebulan. Pada 2022, perbelanjaan subsidi untuk COSS melonjak dengan ketara sebanyak RM1.9 bilion kepada RM2.4 bilion berbanding RM500 juta pada 2018. Bagi menangani kebimbangan keterjaminan makanan dan peningkatan harga makanan global, Kerajaan memperuntukkan subsidi melebihi RM1 bilion setahun untuk padi termasuk harga padi, baja dan benih padi. Tambahan pula, Kerajaan juga pada 2022 telah memperkenalkan subsidi ayam dan telur menghampiri RM2 bilion pada kadar RM0.80 sekilogram ayam¹ dengan purata penggunaan bulanan sebanyak 70 juta ekor. Sementara itu, purata penggunaan bulanan telur adalah sekitar 1.1 bilion dengan subsidi RM0.10 sebiji.

RAJAH 1. Trend Perbelanjaan Subsidi, 2000 – 2022

Nota : Jumlah subsidi tidak termasuk program subsidi upah di bawah Kumpulan Wang COVID-19
Sumber : Kementerian Kewangan Malaysia

¹ Purata berat ayam bulat standard ialah 1.8 kilogram.

Penemuan Penyelidikan berhubung Rasionalisasi Subsidi Bahan Api di Malaysia

Menurut Bank Dunia, Malaysia perlu memansuhkan subsidi pukal secara berperingkat dan beralih ke arah subsidi bersasar melalui mekanisme pindahan tunai untuk menyokong golongan mudah terjejas dengan lebih baik. Mekanisme ini dicadang untuk dilaksanakan beransur-ansur dan disembak semula secara berkala bagi mengelakkan pemansuhan subsidi yang mendadak seterusnya menyebabkan inflasi meningkat dengan ketara. Rasionalisasi subsidi bertujuan untuk meningkatkan kecekapan dalam ekonomi dan membina semula ruang fiskal di samping meminimumkan risiko kejutan ekonomi.

Berdasarkan Article IV Consultation Report 2023, IMF menekankan bahawa subsidi tenaga di Malaysia adalah berkos tinggi, regresif, tidak efisien dan memudaratkan alam sekitar. Pihak IMF menyatakan bahawa rasionalisasi subsidi perlu diiringi dengan penerangan yang jelas serta ditakrifkan dengan baik dan telus kepada rakyat. Artikel ini juga mencadangkan supaya subsidi pukal digantikan dengan pindahan tunai bersasar seiring dengan pemerkasaan jaringan keselamatan sosial terutamanya kepada isi rumah miskin. Kerajaan disaran untuk melaksanakan rasionalisasi subsidi secara berperingkat dan menerangkan aturan peningkatan harga bahan api serta mekanisme penetapan harga yang tepat bagi mengelakkan kemarahan rakyat.

Menurut Yingzhu Li et al. (2017), pemansuhan subsidi petroleum dan gas di Malaysia dijangka akan meningkatkan kecekapan ekonomi dan menyumbang sehingga 0.65% kepada pertumbuhan KDNK. Rasionalisasi subsidi bahan api mewujudkan ruang tambahan kepada kedudukan fiskal Kerajaan. Walau bagaimanapun, penghapusan subsidi boleh meningkatkan paras harga yang memerlukan intervensi Kerajaan melalui pembayaran pampasan. Kajian ini juga mencadangkan agar Malaysia menyalurkan semula penjimatan daripada rasionalisasi subsidi bahan api untuk pelaburan terutamanya dalam sektor pendidikan dan kesihatan. Sementara itu, pelan mitigasi perlu dibangunkan bagi menangani sebarang bantahan rakyat.

Saeed Solaymani et al., (2014) menyatakan walaupun pembaharuan subsidi memberikan impak positif menyeluruh terhadap KDNK benar Malaysia dalam jangka masa pendek, namun terdapat implikasi negatif kepada pelaburan ke atas sektor yang menggunakan subsidi terutamanya dalam sektor pertanian dan tenaga. Hasil kajian juga mencadangkan bahawa pembaharuan dasar ini akan mendorong peningkatan tahap kemiskinan dengan impak terbesar kepada isi rumah luar bandar yang kebanyakannya bekerja dalam sektor pertanian. Oleh itu, Malaysia perlu berusaha ke arah pembaharuan subsidi yang menyasarkan isi rumah miskin secara khusus dan memerlukan mekanisme sasaran yang lebih baik.

Melangkah ke Hadapan

Mengambil iktibar daripada pengalaman menghadapi pandemik COVID-19, jaringan keselamatan sosial terbukti sebagai bentuk bantuan sosial yang penting dalam melindungi kehidupan dan mata pencarian rakyat terutamanya golongan mudah terjejas. Semasa pandemik, pakej rangsangan berjumlah RM530 bilion telah disediakan dengan RM92.5 bilion adalah suntikan fiskal untuk subsidi upah, peningkatan kemahiran dan latihan semula, keterjaminan makanan serta pelbagai program bantuan sosial lain. Jaringan keselamatan sosial yang ditambah baik dengan perancangan yang tepat akan mempersiapkan rakyat dan Kerajaan dari aspek kewangan dalam menghadapi kebarangkalian krisis pada masa hadapan. Oleh itu, Kerajaan akan menambah baik program jaringan keselamatan sosial untuk meminimumkan impak rasionalisasi subsidi dengan menggabungkan pelbagai bentuk sokongan terutamanya dari aspek guna tenaga, penjagaan kesihatan, perumahan, tenaga, pendidikan dan bantuan makanan.

Peralihan secara berperingkat daripada program subsidi pukal kepada yang lebih bersasar adalah penting. Langkah peralihan boleh dilaksanakan secara berkesan dengan mengambil kira pelbagai faktor seperti tahap pendapatan, kedudukan geografi, demografi dan status pekerjaan. Mekanisme bersasar boleh dilaksanakan dengan menambah baik program bantuan tunai sedia ada melalui konsolidasi program yang dilaksanakan oleh pelbagai agensi. Mekanisme ini juga

hendaklah memanfaatkan perkembangan teknologi terkini dan menerima pakai digitalisasi untuk meminimumkan kos operasi diikuti dengan pemantauan dan penilaian rapi bagi memastikan pencapaian hasil yang diharapkan.

Usaha membina semula dan meningkatkan ruang fiskal perlu dipacu oleh kutipan hasil yang lebih tinggi dan penggunaan sumber yang cekap. Kerajaan akan terus meneroka sumber pendapatan baharu dan menambah baik kutipan hasil semasa yang akan memperkukuh kedudukan fiskal seterusnya memastikan pertumbuhan ekonomi yang lebih mampan.

Kesimpulan

Saiz subsidi pukal yang besar terutamanya bahan api menimbulkan risiko yang signifikan kepada kemampuan fiskal jangka masa panjang. Dengan mengambil kira kesan pemberian subsidi tersebut, pendekatan khusus perlu dirangka bagi mengurangkan jurang pendapatan, meminimumkan ketidakcekapan dan pada masa yang sama mengekang ketirisan dan pembaziran. Bagi memastikan agihan pendapatan yang adil dan saksama di samping mencapai kedudukan fiskal yang mampan, rasionalisasi subsidi penting untuk mengemudi Malaysia ke arah trajektori pertumbuhan yang lebih tinggi selaras dengan aspirasi Ekonomi MADANI.

Walaupun subsidi boleh digunakan secara strategik untuk mencapai pelbagai matlamat ekonomi, sosial dan alam sekitar, namun Kerajaan perlu mengimbangi antara pengagihan sumber dengan memaksimumkan manfaat ekonomi. Pelaksanaan rasionalisasi subsidi yang lebih berkesan dan bersasar penting serta perlu dilaksanakan segera bagi mengurangkan tekanan ke atas belanjawan Kerajaan. Rasionalisasi subsidi boleh memperluas ruang fiskal untuk perbelanjaan bagi program dan projek dengan kesan pengganda yang tinggi. Justeru, intervensi dasar yang disokong oleh libat urus yang erat diperlukan untuk melancarkan peralihan ke arah mekanisme subsidi bersasar secara berperingkat.

Rujukan:

- Clements, M. B. J., Schwartz, M. G., & Hugounenq, R. (1995). Government subsidies: concepts, international trends, and reform options. International Monetary Fund.
- Hamid, K. A., Rashid, Z. A., Abdul, K., Zakariah, H., & Rashid, A. (2012). Cambodia's Electricity Sector in the Context of Regional Electricity Market Integration (Vol. 207). ERIA.
- International Monetary Fund. (2023). Malaysia: 2023 Article IV Consultation-Press Release and Staff Report; IMF Country Report No. 23/185; April 19, 2023.
- Saeed Solaymani, Fatimah Kari, & Roza Hazly Zakaria. (2014). Evaluating the Role of Subsidy Reform in Addressing Poverty Levels in Malaysia: A CGE Poverty Framework. *The Journal of Development Studies*, 50(4), 556-569.
- Steenblik, R. (2007). A Subsidy Primer Global Subsidies Initiative of the International Institute for Sustainable Development Geneva, Switzerland.
- Van Heuvelen, E. (2023). Subsidy Wars Cooperation and common understanding could dial back trade tensions.
- World Bank. (2023). Malaysia Economic Monitor: Expanding Malaysia's Digital Frontier. February 6, 2023
- Yingzhu Li, Xunpeng Shi, & Bin Su. (2017). Economic, social and environmental impacts of fuel subsidies: A revisit of Malaysia, *Energy Policy*. 110, 51-61.

sosial dan insentif. Di samping itu, program bantuan sosial akan terus diperkukuh melalui pembangunan pangkalan data berpusat yang baharu untuk mengatasi isu ralat pemasukan dan penyisihan.

Komponen DSC merupakan bayaran yang ditetapkan oleh Perlembagaan Persekutuan untuk dibayar sebelum perbelanjaan OE yang lain. Sejumlah RM49.8 bilion diperuntukkan bagi DSC yang merangkumi 16.4% daripada OE terutamanya disebabkan oleh hutang Kerajaan Persekutuan yang semakin meningkat. Daripada jumlah ini, sebanyak 98.5% atau RM49 bilion diperuntukkan bagi pinjaman domestik manakala bakinya untuk pinjaman luar pesisir.

Perkhidmatan dan bekalan yang menyumbang 12.5% daripada OE dijangka meningkat sebanyak 11.8% kepada RM38 bilion. Sebanyak 83.2% daripada jumlah ini diperuntukkan bagi bekalan bahan; perkhidmatan pembersihan dan keselamatan; pembaikan dan penyenggaraan; telekomunikasi dan utiliti serta perkhidmatan lain. Selain itu, bayaran persaraan yang merangkumi 10.7% daripada OE dijangka kekal stabil pada RM32.4 bilion. Daripada jumlah ini, sebanyak RM26 bilion atau 80.1% adalah bagi bayaran pencen kepada sekitar 971,000 pesara manakala selebihnya untuk bayaran gratuity dan pemberian tunai sebagai ganti cuti rehat terkumpul. Berikutan komitmen pencen yang dijangka terus meningkat, Kerajaan sedang mempertimbangkan peralihan kepada skim bayaran persaraan bercarum (*defined contribution*) bagi meningkatkan kecekapan pengurusan obligasi pencen pada masa hadapan.

Peruntukan berjumlah RM15.6 bilion merupakan pemberian kepada Badan Berkanun Persekutuan terutamanya bagi membiayai perbelanjaan operasi seperti emolument serta perkhidmatan dan bekalan. Sebanyak 60.3% daripada jumlah pemberian diperuntukkan kepada 20 universiti awam dan sembilan hospital pengajar. Sementara itu, pemberian dan serahan kepada kerajaan negeri

diperuntukkan sebanyak RM8.7 bilion dengan RM6.7 bilion merupakan pemberian yang ditetapkan dalam Perlembagaan Persekutuan.

Ketika negara menganjak ke fasa kedua RMKe-12, Kerajaan komited menyediakan peruntukan yang besar bagi menyokong program dan projek sedia ada dengan impak pengganda yang tinggi untuk terus merangsang ekonomi. Sejumlah RM90 bilion atau 4.5% daripada KDNK diperuntukkan kepada DE yang turut merangkumi sekitar 2,000 projek baharu dengan anggaran aliran tunai awal sebanyak RM8 bilion pada 2024. Berdasarkan peruntukan mengikut sektor, ekonomi kekal sebagai penerima tertinggi iaitu 50.3% daripada DE diikuti oleh sosial (31.5%), keselamatan (13.9%) dan pentadbiran am (4.3%).

Sejumlah RM45.2 bilion disediakan untuk sektor ekonomi bagi memacu dan menyokong pertumbuhan ekonomi. Walau bagaimanapun, peruntukan ini adalah lebih rendah berbanding RM55 bilion pada 2023 termasuk pembayaran bon 1MDB yang telah matang. Subsektor utama di bawah sektor ekonomi ialah pengangkutan, perdagangan dan perindustrian serta alam sekitar. Subsektor pengangkutan menerima peruntukan terbesar sebanyak RM19.1 bilion atau 21.3% daripada DE. Projek baharu utama di bawah subsektor ini termasuk pembinaan lorong tambahan lebuh raya PLUS dari Yong Peng Utara ke Sedenak Fasa 2 serta menaik taraf jalan di Bandar Baru Tunjong, Kota Bharu, Kelantan dan Seberang Perak ke Kudat, Sabah. Selain itu, peruntukan juga disediakan bagi memenuhi komitmen kewangan terutamanya untuk projek infrastruktur strategik seperti Transit Aliran Massa (MRT), Transit Aliran Ringan (LRT), Laluan Rel Pantai Timur (ECRL), Lebuhraya Pan Borneo dan Jambatan Kedua Pulau Pinang.

Bagi meningkatkan lagi keupayaan industri, subsektor perdagangan dan perindustrian diperuntukkan sebanyak RM3.6 bilion atau 4% daripada DE terutamanya untuk menyokong inisiatif di bawah Pelan Induk Perindustrian

Baharu 2030. Sementara itu, subsektor alam sekitar diperuntukkan sebanyak RM3.3 bilion dengan tumpuan diberikan kepada pelaksanaan projek tebatan banjir di seluruh negara yang bernilai sekitar RM11 bilion.

Sektor sosial akan menerima peruntukan sebanyak RM28.3 bilion atau 31.5% daripada DE. Peruntukan untuk subsektor pendidikan dan latihan dijangka meningkat sebanyak 5.2% kepada RM14.3 bilion terutamanya bagi membina sekolah baharu dan menambah baik kemudahan sedia ada. Sebanyak 18 buah sekolah baharu telah diluluskan untuk 2024 dengan anggaran nilai projek sekitar RM1.6 bilion yang turut melibatkan pembinaan Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Jempol, Negeri Sembilan dan Kompleks Sekolah Seri Damai, Kuala Lumpur. Sementara itu, subsektor kesihatan akan menerima RM6.1 bilion untuk membina dan menaik taraf kemudahan kesihatan serta membekalkan peralatan penjagaan kesihatan. Projek baharu di bawah subsektor ini termasuk pembinaan blok patologi di Hospital Raja Perempuan Zainab II, Kelantan dan Pusat Subfertiiliti Nasional, Selangor. Bagi subsektor perumahan pula, sebanyak RM2 bilion diperuntukkan bagi membina kuarters Kerajaan dan perumahan mampu milik untuk rakyat termasuk di bawah Program Bantuan Rumah.

Kerajaan memberikan penekanan terhadap pemeliharaan keselamatan negara dan menjaga keselamatan awam. Sektor keselamatan diperuntukkan sebanyak RM12.5 bilion dengan RM7.4 bilion disalurkan kepada subsektor pertahanan manakala RM5.1 bilion untuk subsektor keselamatan dalam negeri. Projek di bawah sektor ini termasuk perolehan aset baharu, menaik taraf peralatan ketenteraan dan keselamatan sedia ada serta membina dan membaik pulih balai polis, kem tentera dan kuarters bagi anggota keselamatan.

Sektor pentadbiran am diperuntukkan sebanyak RM3.9 bilion untuk terus menambah baik penyampaian perkhidmatan awam. Peruntukan di bawah sektor ini terutamanya bagi projek menaik taraf sistem rangkaian ICT serta membaik pulih dan menyenggara bangunan dan kemudahan Kerajaan seperti kuarters penjawat awam, kompleks mahkamah dan institusi latihan.

Pinjaman Boleh Dituntut Persekutuan

Jumlah Pinjaman Boleh Dituntut Persekutuan¹ di bawah Kumpulan Wang Pembangunan setakat 31 Disember 2022 adalah sebanyak RM41.5 bilion atau 2.3% daripada KDNK. Daripada jumlah ini, pinjaman kepada syarikat merupakan bahagian terbesar berjumlah RM27.4 bilion atau 66.1% diikuti oleh kerajaan negeri (RM9 bilion; 21.7%), Badan Berkanun Persekutuan (RM5 bilion; 12%) serta lain-lain pertubuhan dan koperasi (RM87 juta; 0.2%).

Pengeluaran pinjaman melalui DE dianggar berjumlah RM1.4 bilion pada 2023. Kerajaan negeri merupakan penerima terbesar iaitu sebanyak RM793 juta atau 57.2% daripada jumlah pengeluaran diikuti oleh syarikat (RM348 juta; 25.1%), Badan Berkanun Persekutuan (RM235 juta; 17%) dan organisasi lain (RM9.5 juta; 0.7%).

Kerajaan dijangka menerima bayaran balik pinjaman berjumlah RM700 juta pada 2023. Bayaran balik tertinggi bakal diterima daripada syarikat sebanyak RM400 juta atau 57.1% daripada jumlah keseluruhan dengan Sabah Electricity Sdn. Bhd. merupakan penyumbang terbesar. Sementara itu, bayaran balik pinjaman daripada kerajaan negeri dianggar sebanyak RM242 juta atau 34.6% dengan Sabah dan Sarawak menyumbang sebanyak RM154 juta.

¹ Pinjaman Boleh Dituntut Persekutuan merupakan sebahagian daripada Aset Kewangan Kerajaan Persekutuan yang terdiri daripada kemudahan pinjaman kepada kerajaan negeri, kerajaan tempatan, badan berkanun, syarikat, koperasi dan pelbagai organisasi.

Baki bayaran balik pinjaman dijangka diterima daripada Badan Berkanun Persekutuan berjumlah RM52 juta atau 7.4% dan organisasi lain sebanyak RM6 juta atau 0.9%.

Pada 2024, Kerajaan Persekutuan terus menyediakan pinjaman kepada kerajaan negeri, badan berkanun persekutuan, syarikat dan organisasi lain melalui DE bagi menjayakan agenda pembangunan sosioekonomi dan meningkatkan kualiti hidup rakyat. Jumlah pengeluaran pinjaman dianggar sebanyak RM1 bilion dengan kerajaan negeri terus menjadi penerima tertinggi iaitu sebanyak RM750 juta diikuti oleh Badan Berkanun Persekutuan (RM108 juta), syarikat (RM144 juta) dan organisasi lain (RM8 juta). Pinjaman akan digunakan terutamanya untuk program dan inisiatif infrastruktur berkaitan bekalan air dan elektrik serta rawatan pembedahan.

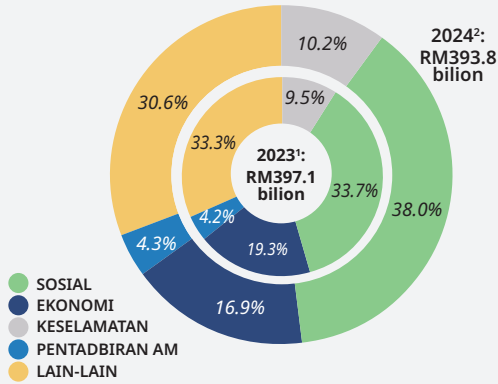
Bayaran balik pinjaman pada 2024 dianggar berjumlah RM800 juta. Daripada jumlah ini, sebanyak 62.4% atau sekitar RM500 juta dijangka diterima daripada syarikat. Bayaran

balik pinjaman daripada kerajaan negeri dijangka berjumlah sekitar RM230 juta manakala bakinya akan diterima daripada Badan Berkanun Persekutuan (RM62 juta) dan organisasi lain (RM11 juta).

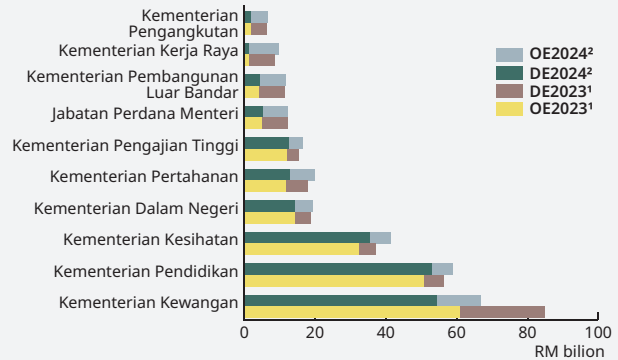
Kesimpulan

Strategi perbelanjaan awam Kerajaan dirangka untuk menyokong aktiviti ekonomi domestik dan meningkatkan penyampaian perkhidmatan awam di samping memastikan disiplin fiskal. Selaras dengan rangka kerja Ekonomi MADANI, pendirian fiskal akan terus memberi penekanan kepada kecekapan dan keberkesanan perbelanjaan awam serta menjana nilai faedah yang lebih baik di samping meminimumkan ketirisan dan pembaziran. Secara keseluruhan, Kerajaan kekal komited untuk mencapai kedudukan fiskal yang kukuh di samping menggalakkan pelaburan yang akan melonjakkan pertumbuhan ekonomi dalam jangka masa panjang.

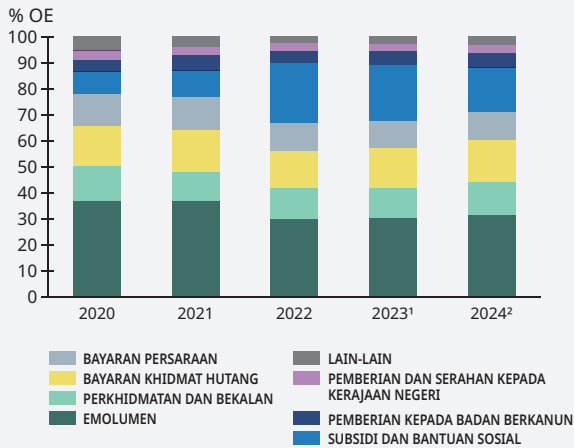
RAJAH 3.1. Jumlah Perbelanjaan mengikut Sektor

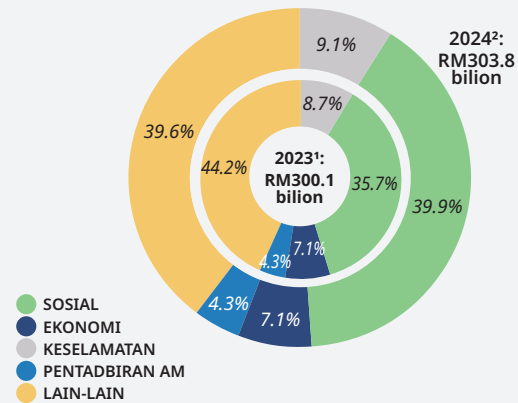
RAJAH 3.2. Jumlah Perbelanjaan mengikut Kementerian dan Agensi

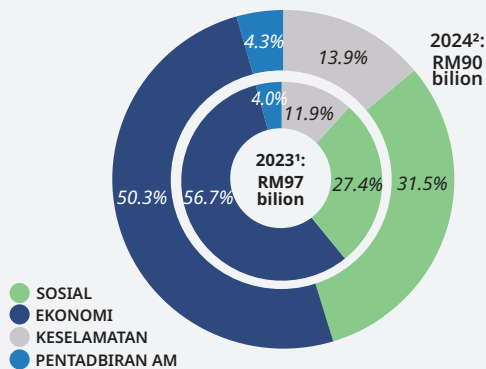
RAJAH 3.3. Perbelanjaan Mengurus mengikut Komponen

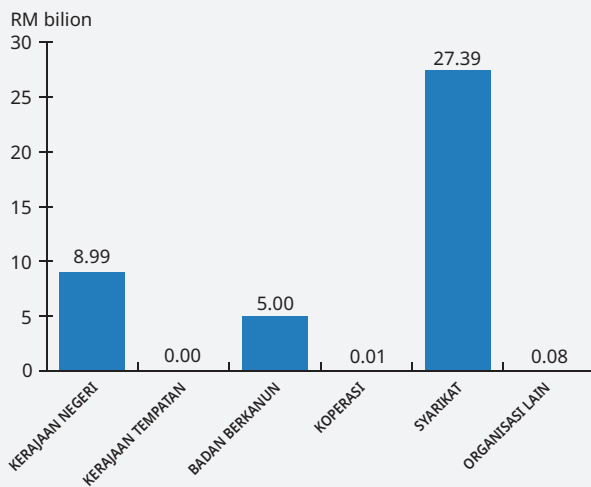
RAJAH 3.4. Perbelanjaan Mengurus mengikut Sektor

RAJAH 3.5. Perbelanjaan Pembangunan mengikut Sektor

RAJAH 3.6. Pinjaman Boleh Dituntut Persekutuan mengikut Penghutang³

¹ Anggaran disemak
² Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2024
³ Jumlah terkumpul sehingga akhir 2022
 Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia